

LO
Youngsgt 11

Oslo

Vår sak nr: 1754/12 AB

Arkivnr: 011 / 725

Deres ref:

Dato:07.12.2012

HØRINGSINNSPILL NOU 2012:15 POLITIKK FOR LIKESTILLING

NTL organiserer den delen av forvaltningen som har - og som skal ha ansvar for å forvalte politikk for likestilling. For øvrig har forbundet et stort engasjement i denne viktige saken.

Vi gleder oss over at utvalget vektlegger samfunnsdeltakelse på like vilkår som et viktig prinsipp og at kjønn, klasse og etnisitet er inkludert.

Utredningens styrke ligger i at den vektlegger deltagelse i læring og utdanning, arbeidsliv, politikk, familieliv og deltagelse i det sivile samfunn.

NTL er glad for at utvalget understreker at like vilkår forutsetter en fordeling av materielle ressurser som kan garantere alles uavhengighet og innflytelse og at like vilkår også betyr fravær av vold og tvang, diskriminering, marginalisering og utestegning samt jevnbyrdighet i relasjoner.

NTL savner i utredningen utfordringer knyttet til arbeidslivsorganiserings, som lavt lønnsnivå i kvinnedominerte yrker, arbeidstidsbestemmelser og stor bruk av overtid som vanskeliggjør kjønnsdeling av familielivets oppgaver og vanskeliggjør rekruttering av kvinner i mannsdominert bransje(som i bygg og anlegg).

Likestilling i arbeidslivet

NTL støtter innføring av trepartsavtale etter mønster av IA-avtalen. Partene bør i fellesskap utarbeide nasjonale, virksomhets- og bransjemessige mål. Partssamarbeidet trenger en offentlig veilednings-/rådgivingstjeneste som tilbys partene på arbeidsplassene etter modell av Arbeidslivssentrene i NAV.

Hvordan organisere en slik rådgivingstjeneste:

Forslaget innebærer fem regioner under nyopprettet direktorat. NTL mener fylkesvise kontorer vil være det optimale, selv om også en slik organisering vil by på store geografiske avstander. Nærhet til arbeidsplassene er en forutsetning for gode resultater, jfr. erfaringer fra IA-avtalen. Målet må være å ha rådgivere ute på

arbeidsplassene, uten at rådgiverens arbeidsdag går med til reise.

Et vellykket likestillingsarbeid krever opplæring av ledere, tillitsvalgte og arbeidstakere – som kan føre til varige holdningsendringer.

Likestillingsrådgiverne kan samlokaliseres med arbeidslivssentrene i NAV. Der vil de kunne få tilgang til Arbeidslivssentrenes kontaktnett og det vil ligge til rette for kompetanseutveksling. Noe som kan sikre et helhetlig perspektiv på og arbeid med personalpolitiske tiltak, fra IA til diskriminering og likestilling. NTL mener samlokalisering er det optimale – ressursene bør ikke overføres NAV eller Arbeids- og velferdsdirektoratet. Her kreves tilføring av ekstra, dedikerte ressurser.

NTL ser positivt på opprettelsen av tilskuddsordninger for likestillingstiltak. Dette vil være en god motivasjon for økt arbeid med likestillingsprosjekt i arbeidslivet

NTL ser det som naturlig at arbeidet med trepartsavtalen legges under Arbeidsdepartementet.

Rapporteringsplikten og innsyn

NTL mener rapporteringsplikten må opprettholdes selv om partene inngår en avtale om likestillingstiltak. Rapportering er det eneste målbare verktøy for likestillingens kår i arbeidslivet og den vil dokumentere trepartssamarbeidets suksessrate.

Innsyn i lønnsvilkår for ansatte i privat sektor må sikres for tillitsvalgte og andre parter i likestillingsarbeidet for å sikre god oversikt over likestillingen i arbeidslivet.

Inngåelse av likestillingsavtale må utløse kurs og opplæring for partene.

Opprettelse av direktorat

NTL støtter opprettelsen av et nytt og selvstendig direktorat for likestilling, underlagt Barne- og likestillingsdirektoratet.

Direktoratet må ha et overordnet og helhetlig ansvar for likestillingspolitikken, de må videre ha et "sørge for" ansvar, mens forvaltningen ellers skal ha "gjennomførings"- ansvar for sine områder.

NTL mener direktoratet skal være et kunnskapssenter for andre offentlige etater og enheter, samt ha en koordineringsfunksjon for prosjekter og tiltak for likestilling.

Opprettelsen av et nytt direktorat med ansvar for veiledning i likestillingsspørsmål vil frigjøre flere ressurser hos Likestillings- og diskrimineringsombudet slik at kontrollen med rapporteringsplikt og aktivitet innenfor fagområdene blir bedre.

Folkestyre

NTL støtter utvalgets mindretallsforslag om lovfestet minimum 40 % representasjon

av begge kjønn på valglistene. Forholdene i lokaldemokratiet må legges til rette slik at deltakelsen blir reell for alle grupper på likestilte vilkår.

Bred og likestilt representasjon i lokaldemokratiet er avhengig av en kombinasjon av rett til fri fra evt arbeidsgiver og møtetider som gjør det mulig å kombinere demokratisk deltakelse med et ordinært arbeids- og familieliv.

NTL støtter utvalgets forslag om å øke tilskuddene til den delen av det sivile liv som består av medlemsbaserte organisasjoner som jobber med likestillingsspørsmål.

Valgfrihet

NTL støtter utvalgets forslag og foreslår i tillegg en forsøksordning med avskrivning av studielån for å stimulere til bedre kjønnsbalanse i ulike utdannings- og yrkesgrupper.

NTL støtter utvalgets forslag om å etablere en landsdekkende pedagogisk satsing for likestilling. NTL vil understreke at universitets- og høgskolesektoren må styrke likestillingsperspektivet innenfor ansvaret for pedagogisk utvikling og forskning.

Fordeling

NTL støtter utvalgets forslag om fars selvstendige rett til opptjening av foreldrepenger basert på egen inntekt, men foreslår samtidig retten til å ta ut 52 uker med 100 % lønn.

Engangsstønad ved barnefødsel har en viktig funksjon i et generelt utjevningsspektiv. NTL støtter utvalgets flertall som anbefaler en minsteytelse på inntil 2G for gjeldende stønadsperiode for foreldrepenger som skal utbetales som en månedlig ytelse.

NTL mener at innskjerpingene av overgangsstønadens varighet ofte rammer de svakest stilte som har behov for en lengre periode med stønad for å nå ønsket aktivitetsnivå. Det er derfor viktig at det finnes og etableres overgangsordninger som er tilpasset denne gruppens behov.

Sårbarhet

NTL støtter utvalgets forslag til tiltak mot seksuell trakassering i skoleverket, men foreslår at arbeidet starter allerede i grunnskolens mellomtrinn. NTL er enig i at tiltakene må forankres i opplæringsloven.

NTL er enig i utvalgets forslag om å lovfeste retten til overgrepsmottak. Det er samtidig viktig at mottakene er lokalisert så nær brukerne som mulig for å forebygge helseskader og sikre bevis for videre straffeforfølgelse. Mottakene må gjerne lokaliseres i tilknytning til kommunale legevakter eller tilsvarende helsetilbud.

Det trengs økte ressurser til tilrettelegging av mottakene slik at ofre for overgrep ikke lider unødvendig last i form av ventetid og åpent mottaksområde.

NTL stiller seg bak utvalgets forslag om å etablere trygge botilbud for ofre for menneskehandel, og det er viktig at disse tilbudene etableres flere steder i landet.

NTL mener at staten må yte tilstrekkelige midler til lovpålagte ordninger for overgrepsmottak og krisesentre. Disse midlene må øremerkes tiltakene. Øremerkede statlige midler er den eneste garantien for at tilbudene ikke utsettes for kommunale nedskjæringer.

NTL mener at informasjonsarbeid om rettigheter er et viktig offentlig ansvar, men ser samtidig behovet for utfyllende innsats fra frivillige organisasjoner. Det er viktig for det offentlige Norge å samarbeide med allerede etablerte minoritetsnettverk og -grupper for å nyttiggjøre seg en bredere kontaktflate til viktige mottakere av rettighetsinformasjon.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Anita Busch

Joachim Frivold